

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/251/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3610201254
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2011:3610201254.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Lichnerovej a členov senátu JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovskej v právnej veci navrhovateľky R.. J. U., bytom Y. W., S. XX proti odporcom 1/ R. U., bytom O., S. XXX/X, 2/ N. A., bytom O., V. U. XXX/XX, 3/ W. A., bytom R., T. XX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka Y. X. R., so sídlom U., W. O. XX, Z.: XX XXX XXX, o zaplatenie 13.572,21 eur, o odvolaní odporcu 2/ proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 14. apríla 2011, č.k. 6C/38/2010-112, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi odporcami 1/, 2/ a navrhovateľkou **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcom 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke sumu 12.261,96 eur do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh voči odporcovi 1/ a odporcovi 2/ zamietol. Návrh navrhovateľky voči odporcovi 3/ zamietol v celom rozsahu. Odporcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľke trovy konania v sume 1.209,04 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcovi 3/ náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka dňa 20.10.2005 utrpela poškodenie zdravia následkom dopravnej nehody. V konaní nebolo sporné, že dopravnú nehodu spôsobil odporca 1/. Rovnako nebolo sporné, že vlastníkom a teda i prevádzateľom predmetného osobného motorového vozidla bol odporca 2/. Odporca 1/ bol trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č.k. 1T/70/2009-186 zo dňa 29.05.2009 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví navrhovateľke a trestného činu neposkytnutia pomoci. Súd prvého stupňa konštatoval, že odporca 1/, ktorý pod vplyvom alkoholu a bez vodičského oprávnenia viedol osobné motorové vozidlo a spôsobil zranenie navrhovateľke, porušil právnu povinnosť a zodpovedá za škodu, ktorú tým navrhovateľke spôsobil. Zodpovednosť odporcu 1/, ktorý ako vodič motorového vozidla spôsobil škodu porušením právnej povinnosti, vyplýva z ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním odporcu 1/ a vznikom škody na zdraví navrhovateľky je s poukazom na právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní nesporná. Zodpovednosť odporcu 2/, ktorý je prevádzateľom motorového vozidla, vyplýva z ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom ide o objektívnu zodpovednosť. V danej veci súd prvého stupňa neaplikoval ust. § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré by vylučovalo zodpovednosť odporcu 2/. V konaní bolo z výpovede odporcu 2/, ako i z obsahu trestného spisu preukázané, že odporca 2/ odovzdal kľúče od predmetného motorového vozidla odporcovi 1/ a umožnil mu viesť motorové vozidlo, hoci mal vedomosť o tom, že odporca 1/ nemá vodičské oprávnenie a bezprostredne pred jazdou požíval alkoholické nápoje. Zodpovednosť podľa § 420 Občianskeho zákonníka a zodpovednosť podľa § 427 a nasl. Občianskeho

zákonníka sa vzájomne nevyučujú, čím dochádza k pluralite zodpovedných subjektov - odporcu 1/ i odporcu 2/. Navrhovateľka sa preto domáhala svojho nároku voči odporcom 1/ a 2/ dôvodne, pričom pasívna a vecná legitímácia je daná ako u odporcu 1/, tak i u odporcu 2/. Pokiaľ ide o výšku náhrady škody súd prvého stupňa vychádzal prioritne z predložených listinných dôkazov, podporne z výsluchu navrhovateľky. Navrhovateľka si uplatnila náhradu škody titulom bolestného, náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia, náhrady nákladov spojených s liečením a náhrady vecných nákladov. Pokiaľ ide o náhradu škody priznanú titulom bolestného, súd vychádzal z lekárskeho posudku vypracovaného dňa 19.02.2010 J.. J. W., v zmysle ktorého prináleží navrhovateľke bodové hodnotenie 600 bodov a tomu zodpovedajúca náhrada škody v sume 6.306 eur, ktorú súd priznal v plnej výške. Pri určení výšky náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia súd tiež vychádzal z lekárskeho posudku J.. J. W., podľa ktorého prináleží navrhovateľke bodové hodnotenie 460 bodov, a tomu zodpovedajúca náhrada škody v sume 4.834,60 eur. V zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. súd zvýšil bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak nie na navrhovateľkou navrhovaných 30 %, ale na 10 %. Súd zohľadnil, že navrhovateľka sa následkom úrazu nemôže venovať aktivitám, ktorým sa venovala pred utrpením zranenia. Pri svojich aktivitách a pri realizácii svojich záľub sa navrhovateľka musí obmedzovať a venovať sa len adekvátnym činnostiam zodpovedajúcim jej súčasnému zdravotnému stavu. Zároveň však zohľadnil, že tieto obmedzenia nie sú takého charakteru, že by navrhovateľke úplne zabraňovali venovať sa športovým či záujmovým činnostiam. Navrhovateľka nebola obmedzená ani pri výkone zamestnania a s tým súvisiaceho príjmu, nakoľko k úrazu došlo v čase, kedy už bola na dôchodku. Výsledná súdom prvého stupňa priznaná suma náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia tak po jeho zvýšení súdom o 10 % predstavuje sumu 5.318,06 eur. Ďalej priznal navrhovateľke uplatnenú náhradu vecných nákladov v sume 218,86 eur, predstavujúcu náhradu za zničené, poškodené a znehodnotené oblečenie. Navrhovateľke priznal i uplatnenú náhradu nákladov spojených s liečením a náhradu cestovného v sume 406,62 eur + 13,08 eur, ktorú sumu mal preukázanú predloženými listinnými dôkazmi. Náhradu liečebných nákladov spočívajúcich v náhrade poplatku za kúpeľnú liečbu v X. v sume 315 eur a v náhrade cestovného do kúpeľov navrhovateľke nepriznal. Mal za to, že tieto náklady neboli vynaložené v priamej súvislosti so vzniknutou škodou na zdraví, nakoľko táto kúpeľná liečba na rozdiel od predchádzajúcich bola navrhovateľkou podstúpená v roku 2010, teda s odstupom piatich rokov od utrpeného úrazu. Na základe uvedených skutočností súd zaviazal odporcu 1/ a odporcu 2/ zaplatiť navrhovateľke spoločne a nerozdielne sumu 12.261,96 eur ako náhradu za spôsobenú škodu na zdraví. Vo zvyšnej časti návrh voči odporcovi 1/ a 2/ zamietol. V zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. na splnenie povinnosti zaplatiť sumu 12.261,96 eur ako náhradu za spôsobenú škodu na zdraví určil odporcovi 1/ a odporcovi 2/ lehotu troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorú lehotu vzhľadom k výške priznanej sumy považoval za primeranú. Návrh navrhovateľky na náhradu škody voči odporcovi 3/ v celom rozsahu zamietol. Tvrdenie navrhovateľky o tom, že odporca 3/ sa dopustil porušenia právnej povinnosti tým, že umožnil zápis svojej osoby ako vlastníka predmetného osobného motorového vozidla, hoci uvedený údaj nebol pravdivý, súd prvého stupňa nespochybnil. Toto porušenie právnej povinnosti zo strany odporcu 3/ však nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody, ktorá bola navrhovateľke spôsobená. Zápis v evidencii motorových vozidiel má len deklaratórny charakter, odporca 3/ teda nie je a nebol prevádzateľom vozidla, čím nie je daná ani objektívna zodpovednosť. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 420 ods. 1, 2, § 427 ods. 1, § 430 ods. 1, § 438 ods. 1, § 443, § 444, § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. tak, že navrhovateľke priznal trovy konania vo výške 1.209,04 eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia spočívali v odmene za tri úkony právnej pomoci vo výške 861,42 eur, režijný paušál 21,63 eur, cestovné 133,67 eur a v náhrade za stratu času 192,32 eur, spolu 1.209,04 eur. Úspešnému odporcovi 3/ náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku, a to jeho vyhovujúcej časti, podal v zákonnej lehote odvolanie odporca 2/. V odvolaní uviedol, že nespochybňuje základ a ani výšku priznanej náhrady škody navrhovateľke, avšak nesúhlasil s rozhodnutím súdu uhradiť túto náhradu škody s odporcom 1/ spoločne a nerozdielne. Mal za to, že v konkrétnom prípade i s poukazom na trestné konanie, ktoré konaniu o náhrade škody predchádzalo, bolo možné zvažovať postup podľa § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia môže súd v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody. Celá podstata vzniku a rozsahu škody vyplýva z postupu a konania odporcu 1/. Tento použil motorové vozidlo v čase kedy nemal na ňom jazdiť, avšak škoda

bola spôsobená nie týmto konaním, že viedol motorové vozidlo po požití alkoholu, ale v tom, že pri jazde zrazil chodkyňu. Bol toho názoru, že pri úvahe o vzniku a spôsobe škody by mohol súd dospieť aj k inej úvahe o podiele a účasti odporcov 1/ a 2/ na spôsobenej škode. Doznan, že odporcovi 1/ nezabránil v šoférovaní jeho vozidla, umožnil mu prevziať kľúče a použiť vozidlo na jazdu. Tiež je pravdou, že v čase takéhoto rozhodovania z jeho strany bol i on pod vplyvom alkoholu a nevnímal snahu odporcu 1/ o použitie vozidla tak, že by chcel odporca 1/ s týmto jazdiť po štátnych komunikáciách, kde by mohlo dôjsť ku kolízii, resp. ohrozeniu iných občanov. Zdôraznil, že škodu vyplývajúcu zo zrazenia a zranenia osoby nespôsobil on, ale odporca 1/. Tento fakt by mal súd zohľadniť a zobrať do úvahy, že jeho účasť na spôsobe škody navrhovateľke je podstatne nižšia ako u odporcu 1/. Jazda pod vplyvom alkoholu bol jeden protiprávny úkon so sankciou menšej intenzity za porušenie predpisov a zrazenie chodca bol druhý protiprávny úkon so sankciou a následkami podstatne väčšej intenzity. Prvého porušenia sa s odporcom 1/ dopustili spoločne, avšak druhého porušenia sa výlučne dopustil odporca 1/, a preto by sa mal tento samostatný protiprávny skutok s dôsledkom ujmy na zdraví a následnej škody premietnuť do pomernej zodpovednosti pri stanovení výšky škody. Za primerané a spravodlivé by považoval, aby súd povinnosť nahradiť navrhovateľke vzniknutú škodu rozdelil percentuálne tak, že podľa miery zavinenia by bola odporcovi 1/ stanovená povinnosť nahradiť vzniknutú škodu v podiele najmenej 80 % a jemu v podiele 20 %.

Odporca 1/ odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa nepodal, k odvolaniu odporcu 2/ sa nevyjadril.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu 2/ navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že konanie odporcu 2/ bolo nezodpovedné, keď práve on ako majiteľ motorového vozidla poskytol kľúče od vozidla osobe, ktorá bola pod vplyvom alkoholu a nebola vodičom. Práve takýmto skutkom umožnil odporcovi 1/ viesť motorové vozidlo a spôsobiť vážnu dopravnú nehodu. Tvrdenia odporcu 2/ považovala za absurdné a neseriózne, pretože práve nezodpovedným prístupom k nakladaniu s motorovým vozidlom, odporca 2/ umožnil odporcovi 1/ spôsobiť dopravnú nehodu, príčinou vzniku škody bola práve skutočnosť, že vodič motorového vozidla bol opitý, kľúče dostal od opitého majiteľa vozidla a je reálny predpoklad, že keby vodič bol triezvy, k vzniku dopravnej nehody by nebolo došlo. Primárnou príčinou vzniku dopravnej nehody podľa jej názoru bola práve skutočnosť, že odporca 2/ umožnil opitému odporcovi 1/ jazdiť s motorovým vozidlom. Ďalej uviedla, že odporca 2/ ako majiteľ motorového vozidla si nespĺnil ani zákonom stanovenú povinnosť mať uzavreté zmluvné poistenie pre prípad spôsobenej škody inému, nenahlásil spôsobenú škodu poisťovni a vzniká preto otázka či takýto človek má vôbec vlastniť vodičský preukaz a viesť motorové vozidlo. Poukázala na to, že odporca 2/ pred súdom prvého stupňa argument spoluzodpovednosti nepredniesol.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutej vyhovujúcej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu 2/ nie je dôvodné.

Odporca 2/ ako odvolací dôvod namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa.

Odvolací súd podrobne preskúmal rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní odporcom 2/ vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a dodáva nasledovné:

Odporca 2/ vo svojom odvolaní spochybňoval právny záver súdu prvého stupňa o solidárnej zodpovednosti za spôsobenú škodu navrhovateľke spoločne s odporcom 1/ v zmysle ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď mal za to, že v danom prípade bolo dôvodné postupovať podľa ust. § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka a určiť zodpovednosť za spôsobenú škodu podľa miery zavinenia. Dôvodil, že jeho účasť na spôsobe škody navrhovateľke je podstatne nižšia ako u odporcu 1/, ktorý viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu a navrhovateľku pri jazde zrazil, preto podiel odporcu 1/ podľa jeho názoru je najmenej 80 % a jeho podiel na spôsobenej škode je 20 %.

Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia v odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody.

V prípade, že jedna a tá istá škoda bola spôsobená dvoma alebo viacerými škodcami, platí zásada, že títo škodcovia zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. V druhom odseku tohto zákonného ustanovenia je zakotvená výnimočná spoločná zodpovednosť. Ide o spoločnú zodpovednosť delenú, ktorú súd môže vysloviť iba v odôvodnených prípadoch. Či ide o takýto odôvodnený prípad treba posúdiť so zreteľom na všetky okolnosti posudzovanej veci a náležite to treba odôvodniť. Tu súd musí skúmať v akom pomere sa ktorý škodca podieľal na vzniku škody a podľa tohto stanoviť jeho podiel na náhrade.

V danej veci je nesporné, že odporca 1/, ktorý pod vplyvom alkoholu a bez vodičského oprávnenia viedol osobné motorové vozidlo a spôsobil zranenie navrhovateľke, porušil právnu povinnosť a zodpovedá za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť odporcu 2/, ktorý je majiteľom a prevádzateľom motorového vozidla, vyplýva z ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom ide o objektívnu zodpovednosť. Odporca 2/ svojou nedbalosťou umožnil odporcovi 1/ použitie osobného motorového vozidla, a preto zodpovedá spoločne s odporcom 1/ za spôsobenú škodu navrhovateľke. Spoločná zodpovednosť odporcov 1/, 2/ je založená na princípe solidarity v zmysle ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S prihliadnutím na okolnosti danej veci, najmä k tomu, že odporca 2/ ako majiteľ vozidla odovzdal kľúče od predmetného vozidla odporcovi 1/ a umožnil mu viesť toto motorové vozidlo, hoci mal vedomosť o tom, že odporca 1/ nemá vodičské oprávnenie a bezprostredne pred jazdou požíval alkoholické nápoje, nezakladá aplikáciu ust. § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého môže súd v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody. Tvrdenia odporcu 2/ uvedené v odvolaní, že jeho účasť na spôsobení škode navrhovateľke je podstatne nižšia v porovnaní s mierou účasti odporcu 1/ neobstoja. Odporca 2/ práve svojim nezodpovedným prístupom umožnil odporcovi 1/ použitie motorového vozidla a preto je namieste, aby bol zaviazaný na zaplatenie náhrady škody navrhovateľke s odporcom 1/ spoločne a nerozdielne.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej navrhovateľke náhradu trov nepriznal, nakoľko nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné